

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут фізичної культури

Кафедра теорії і методики фізичної культури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту фізичної
культури _____ Лянной М.О.

« 31 » 08 2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійна майстерність викладача фізичної культури

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Фізична культура)

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Фізична культура) другий
(магістерський) рівень

Мова навчання: українська

Погоджено науково-
методичною комісією

НН інституту фізичної культури

« 31 » 08 2023 р.

Голова: Мороз Л.В., к. пед. н.,
доцент _____

Розробники:

Іваній Ігор Володимирович, к. пед. н., доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри Теорії та методики фізичної культури

Протокол 1 від 31 08 2023 р.

Завідувач кафедри

Олександр Томенко

д. фіз. вих, професор

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні

НМК ННІФК

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

Голова НМК ННІФК

Мороз Л.В., к. пед. н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –3	Магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		3-й	3-й
		Лекції	
		14 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Консультації:	
2 год.	2 год.		
Вид контролю: залік			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Дисципліна «Професійна майстерність викладача фізичної культури» освітянський діапазон підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання, спрямованої на підвищення кваліфікації, професійної компетентності, конкурентоспроможності на ринку праці. Метою даної дисципліни є створення умов для опанування та розвитку змістовних характеристик професійної майстерності майбутнього фахівця. Як системи індивідуально-професійних якостей, актуалізація його творчої активності, оволодіння фахівцем прогресивними технологіями та майстерністю управління освітнім процесом.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Професійна майстерність викладача фізичної культури» базується на раніше вивчених дисциплінах, як то «Педагогіка», «Психологія фізичного виховання», «Теорія та методика фізичної культури» тощо та інші які сформували певні професійні та психолого-педагогічні знання та вміння методами фізичного виховання учнівської молоді, та основами комунікативної взаємодії з ними.

3. Результати навчання за дисципліною

<p>Знання</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі освіти, пов'язані з предметною спеціальністю «Фізична культура», що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій, і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, фахової</p>	<p>ПРН 2. Знати сучасні концепції гармонійного рухового, функціонального, інтелектуального та духовного розвитку людини Методи навчання: словесний метод на метод наочності на лекційних заняттях, науково-дослідницький</p>
----------------------	--	--

	<p>передвищої освіти, професійно-технічної освіти</p> <p>ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізовувати свої права та обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, нетерпимості до корупційної поведінки, поважне ставлення до права й закону, володіння достатнім рівнем професійної правосвідомості.</p> <p>ФК 6. Здатність до аналізу, систематизації та оцінки передового педагогічного досвіду фізичного виховання для подальшого використання на практиці його найкращих напрацювань і основних концепцій, включаючи можливість бути наставником молодших колег у вдосконаленні педагогічної майстерності</p>	<p>метод під час самостійної роботи</p> <p>Методи оцінювання: практичні завдання, виконання науково-дослідницького завдання у вигляді реферату</p> <p>ПРН 9. Використовувати в процесі наукових досліджень для розв'язання актуальних проблем загальнонаукові і спеціальнонаукові методи емпіричного й теоретичного рівнів</p> <p>Методи навчання: словесний метод на метод наочності на лекційних заняттях, науково-дослідницький метод під час самостійної роботи</p> <p>Методи оцінювання: практичні завдання, виконання науково-дослідницького завдання у вигляді реферату</p>
	<p>ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети, дотримуватися принципів професійної етики, адаптуватися до різних</p>	<p>ПРН 3. Володіти сучасними методами та інноваційні освітніми технологіями для розвитку професійно важливих фізичних і психофізичних якостей у представників різних</p>

<p>Уміння</p>	<p>професійних ситуацій.</p> <p>ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, творчості.</p> <p>ЗК 6. Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації (у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій), необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.</p> <p>ФК 5. Здатність до виконання посадових обов'язків вчителя фізичної культури та викладача фізичної культури, розробки перспективних та оперативних планів і програм, володіння навичками конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, педагогічною етикою та високими моральними якостями, застосовувати інноваційні методики і освітні технології, з метою забезпечення якості навчально-виховного процесу у закладах освіти.</p>	<p>спеціальностей та реалізації професійно орієнтованої оделі організації фізичного виховання</p> <p>Методи навчання: словесні (лекції, пояснення нового матеріалу, бесіди, що дозволяють студентам робити висновки, узагальнення на основі раніше вивченого матеріалу, навідні питання, дискусії); наочні (використання мультимедійних презентацій викладачем на лекціях, самостійне створення презентацій студентами з тем самостійної роботи і демонстрація їх на семінарських заняттях)</p> <p>Методи оцінювання: бесіда, відповіді на запитання, перевірка індивідуального завдання (складання професіограми), презентації результатів виконаних завдань, оцінка практичного завдання</p> <p>ПРН 5. Демонструвати знання методики підготовки і проведення уроків та секційних занять, організації самостійної роботи, сучасної системи оцінювання їх знань,</p>
----------------------	--	---

		<p>навички конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, педагогічну етику і, як результат, вміння виконувати посадові обов'язки вчителя / викладача фізичної культури</p> <p>Методи навчання: словесні: (лекції, пояснення нового матеріалу, бесіди, що дозволяють студентам робити висновки, навідні питання, узагальнення на основі раніше вивченого матеріалу, дискусії, диспути); наочні (використання мультимедійних презентацій викладачем на лекціях, самостійне створення презентацій студентами з тем самостійної роботи і демонстрація їх на семінарських заняттях)</p> <p>Методи оцінювання: усні опитування на практичних заняттях; тематичне тестування; захист індивідуального заняття; виконання комплексної контрольної роботи; анкетування, написання рефератів</p> <p>ПРН 6. Володіти навичками аналізу, систематизації та</p>
--	--	--

		<p>оцінки передового педагогічного досвіду фізичного виховання для подальшого використання на практиці його найкращих напрацювань і основних концепцій, включаючи можливість бути наставником молодших колег у вдосконаленні педагогічної майстерності</p> <p>Методи навчання: словесний метод на метод наочності на лекційних заняттях, науково-дослідницький метод під час самостійної роботи</p> <p>Методи оцінювання: практичні завдання, виконання науково-дослідницького завдання у вигляді реферату</p> <p>ПРН 14. Використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати нові електронні (цифрові) освітні ресурси</p> <p>Методи навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування свідомості: бесіда, лекція, дискусія. 2. Формування моральної поведінки – вироблення досвіду поведінки згідно з моральними
--	--	---

		<p>правилами і нормами.</p> <p>3. Формування досвіду поведінки (доручення, вимоги).</p> <p>Методи оцінювання: спостереження за студентом, оцінка його тактовності.</p>
<p>Комунікація</p>	<p>ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою, виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність та мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності.</p> <p>ФК 7. Здатність організувати експериментальні дослідження у сфері фізичної культури із застосуванням технічних засобів, цифрових технологій і методів обробки результатів</p>	<p>Робити та приймати знаки уваги (компліменти) від колег; реагувати на справедливу й несправедливу критику; виявляти симпатію, співчуття й підтримку зі сторони оточуючих; вступати в контакт з іншими людьми, створювати ситуації бесіди, вибирати поблажливий тон бесіди без зневаги та іронії до співрозмовника</p> <p>ПРН 11. Володіти різноманітними методичними прийомами, що активізують пізнавальну діяльність</p> <p>Методи навчання: словесний метод на метод наочності на лекційних заняттях, науково-дослідницький метод під час самостійної роботи</p> <p>Методи оцінювання: практичні завдання, виконання науково-дослідницького завдання у вигляді реферату</p>

		<p>ПРН 13. Володіти навичками критичного мислення, міжособистісної комунікації, роботи у колективі, відстоювати власну позицію, відповідально ставитись до виконання професійних обов'язків</p> <p>Методи навчання: словесний метод на метод наочності на лекційних заняттях, науково-дослідницький метод під час самостійної роботи</p> <p>Методи оцінювання: практичні завдання, виконання науково-дослідницького завдання у вигляді реферату</p>
<p>Автономія та відповідальність</p>	<p>ФК 5. Здатність до виконання посадових обов'язків вчителя фізичної культури та викладача фізичної культури, розробки перспективних та оперативних планів і програм, володіння навичками конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, педагогічною етикою та високими моральними якостями, застосовувати інноваційні методики і освітні технології, з метою забезпечення якості навчально-виховного процесу у закладах освіти</p>	

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	<p>Оцінка «відмінно»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знання і розуміння всього програмного матеріалу в повному обсязі; • здібність до аналізу викладеного матеріалу; • послідовне, логічне, обґрунтоване викладання матеріалу; • самостійне, впевнене і правильне застосування знань при виконанні домашніх завдань, підготовки індивідуального завдання; • представлена презентація виконаних завдань.
82 - 89	<p>Оцінка «добре»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знання і розуміння всього програмного матеріалу в цілому; • здібність до аналізу викладеного матеріалу; • послідовне, логічне, обґрунтоване викладання матеріалу під час усних відповідей; • самостійне застосування знань при виконанні домашніх завдань, підготовки індивідуального завдання; • представлена презентація виконаних завдань.
74 - 81	<p>Оцінка «добре»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знання і розуміння всього програмного матеріалу в цілому; • послідовне, логічно обґрунтоване викладання матеріалу під час усних відповідей; • правильне і без особливих труднощів застосування знань при виконанні домашніх завдань, підготовки індивідуального завдання; • допущення окремих несуттєвих помилок під час усних відповідей. • представлена доповідь виконаних завдань без презентації.
64 - 73	<p>Оцінка «задовільно»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знання і розуміння всього програмного матеріалу в цілому; • послідовне, логічно обґрунтоване викладання матеріалу під час усних відповідей; • правильне застосування знань при виконанні домашніх завдань, підготовки індивідуального завдання; • допущення помилок під час усних відповідей. • представлена доповідь виконаних завдань без

	презентації.
60 - 63	<p>Оцінка «задовільно»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знання і розуміння тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє застосувати наступний програмний матеріал; • спрощене викладання матеріалу під час усних відповідей; • нечітке та непослідовне застосування окремих знань при виконанні домашніх завдань, підготовки індивідуального завдання; • допущення окремих суттєвих помилок під час усних відповідей. • представлена доповідь виконаних завдань без презентації.
35-59	<p>Оцінка «незадовільно»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • не розуміння основного програмного матеріалу; • не викладання матеріалу під час усних відповідей; • невміння робити висновки та узагальнення; невміння застосувати знання при виконанні домашніх завдань, підготовки індивідуального завдання; • не представлена доповідь виконаних завдань.
1 - 34	<p>Оцінка «незадовільно»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поверхове знання і розуміння основного програмного матеріалу в обсязі, який не дозволяє засвоювати наступний програмний матеріал; • непослідовне викладання матеріалу з допущенням багатьох істотних помилок під час усних відповідей; • невміння робити висновки та узагальнення; невміння застосувати знання при виконанні домашніх завдань, підготовки індивідуального завдання; • не представлена доповідь виконаних завдань.

Розподіл балів

Для заліку

Поточний контроль				Разом	Сума
РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2			
Т 1.1	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	75	100
Поточний контроль					
25	15	20	15		

Контроль самостійної роботи				25	
10	5	5	5		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усні опитування на практичних заняттях; тематичне тестування; захист індивідуального заняття; виконання комплексної контрольної роботи; написання рефератів.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні напрями розвитку професійної майстерності фахівця фізичної культури

Тема 1.1. Основні напрями інтеграції гуманістичного, природно-наукового та фахового складників культурологічного знання у професійно-

педагогічну культуру фахівця (суперечності і проблеми розвитку спеціальної фізкультурної освіти на сучасному етапі. Взаємозв'язок і взаємопроникнення фізкультурної освіти й культури. Культуротворчі функції фізкультурної освіти. Природничо-наукова, гуманітарна та фахова культура (аналіз циклів дисциплін навчальних планів). Єдність і взаємозв'язок природничо-наукової, гуманітарної й фахової культури. Загальна (духовна, фізична (спортивна) культура, професійна культура, педагогічна культура фахівця, їх взаємозв'язок. Професійно-педагогічна культура фахівця та її роль у формуванні суспільної та індивідуальної свідомості, культурного потенціалу суспільства. Взаємовплив суспільства, професійно-педагогічної культури та фізкультурної освіти).

Розділ 2. Соціально-професійна компетентність та професійна майстерність фахівця фізичної культури

Тема 2.1. Соціально-професійна компетентність фахівця і професійно-педагогічна культура (взаємозв'язок професійної майстерності та соціально-професійної компетентності фахівця. Особистісні якості фахівця як складова його професійно-педагогічної культури. Соціокультурні (загальнокультурні та професійні) компетентності фахівця, їх характеристики і функції. Інтелектуальна й особистісно-обумовлена соціально-професійна характеристика фахівця. Ідеалізована модель цілісної соціально-професійної компетентності викладача фізичної культури ЗВО).

Тема 2.2. Професіоналізм і професійна майстерність фахівця як явище професійно-педагогічної культури (Індивідуальна професійно-педагогічна культура як стан самооновлення власної культуровідповідності й культурної ідентичності. Поняття «професіоналізм» та «професійна майстерність» (діяльності й особистості, їх тотожність та відмінності). Акмеологічний підхід як методологічна основа професіоналізму й професійної майстерності фахівця. Ідеалізована модель професіоналізму фахівця фізичного виховання. Структура та зміст професіоналізму фахівця фізичного виховання. Професіоналізм фахівця як феномен професійно-педагогічної культури).

Тема 2.3. Професійно-педагогічна культура та імідж фахівця (Професійний імідж як соціокультурне явище (основні означення). Поняття «флеш-імідж» та «іміджмейкінг» фахівця фізичного виховання. Технологічні цінності професійно-педагогічної культури та професійний імідж фахівця. Флеш-імідж і соматична характеристика особистості фахівця фізичного виховання та спорту. Тілесні репрезентанти структури флеш-іміджу фахівця. Іміджмейкінг як діяльність із формування власного іміджу та позитивного іміджу об'єктів сфери фізичної культури (фізична культура, спорт, здоровий спосіб життя, спортивні клуби, команди тощо)).

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Основні напрями розвитку професійної майстерності												

фахівця фізичної культури											
Тема 1.1. Основні напрями інтеграції гуманістичного, природно-наукового та фахового складників культурологічного знання у професійно-педагогічну культуру фахівця	24	4	4			16	22	2			20
РОЗДІЛ 2. Соціально-професійна компетентність та професійна майстерність фахівця фізичної культури											
Тема 2.1. Соціально-професійна компетентність фахівця і професійно-педагогічна культура	22	4	4			14	22		2		20
Тема 2.2. Професіоналізм і професійна майстерність фахівця як явище професійно-педагогічної культури	22	2	4			16	22				22
Тема 2.3. Професійно-педагогічна культура та імідж фахівця	22	4	2		2	14	24		2		20
Усього годин	90	14	14		2	60	90	2	4		82

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основні напрями інтеграції гуманістичного, природно-наукового та фахового складників культурологічного знання у професійно-педагогічну культуру фахівця	4	2
2	Соціально-професійна компетентність фахівця і професійно-педагогічна культура	4	
3	Професіоналізм і професійна майстерність фахівця як явище професійно-педагогічної культури	2	
4	Професійно-педагогічна культура та імідж фахівця	4	
Разом		14	2

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основні напрями інтеграції гуманістичного, природно-наукового та фахового складників культурологічного знання у професійно-педагогічну культуру фахівця	4	

	природно-наукового та фахового складн культурологічного знання у професійно- педагогічну культуру фахівця		
2	Соціально-професійна компетентність фахівця і професійно-педагогічна культу	4	2
3	Професіоналізм і професійна майстерніс фахівця як явище професійно-педагогічн культури	4	
4	Професійно-педагогічна культура та імід фахівця	2	2
Разом		14	4

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Основні напрями інтеграції гуманістичн природно-наукового та фахового складн культурологічного знання у професійно- педагогічну культуру фахівця	16	20
2	Соціально-професійна компетентність фахівця і професійно-педагогічна культу	14	20
3	Професіоналізм і професійна майстерніс фахівця як явище професійно-педагогічн культури	16	22
4	Професійно-педагогічна культура та імід фахівця	14	20
Разом		60	82

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Ажиппо О. Ю. Сучасний стан і проблеми індивідуалізованого навчання студентів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах*. 2015. Вип. 42. С. 507-514.

2. Ажиппо О. Ю. Теоретичні й методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Харків, 2013. 485 с.

3. Александров В. Т. Стандарт розумних. До питання про введення єдиного міжнародного стандарту якості навчання. *Актуальні проблеми державного управління: Збірник наукових праць Одеського регіонального інституту державного управління*. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2005. Вип. 3 (23). С. 428–442.

4. Андрущенко В. П. Роздуми про освіту: Статті. Нариси. Інтерв'ю. К.: Знання України, 2004. 738 с.

5. Базильчук О.В. Модель професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії до роботи з відновлення здоров'я спортсменів. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2017. №17-18. С. 9-16.

6. Баранівський В.Ф. Вища освіта у вирішенні проблем духовної безпеки українського суспільства. *Вісник Харківського нац. пед. ун-ту імені Г.С. Сковороди. Серія: Філософія*. 2013. Вип. 41(1). С. 206-221.

7. Бойчук Ю. Д. Компетентнісний підхід. Наукові підходи до наукових педагогічних досліджень: монографія. Харків: Апостроф, 2011. С. 188-216.

8. Бубка С. Н. Олімпійський спорт: давньогрецька спадщина та сучасний стан: автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.01 / Національний університет фізичного виховання і спорту України. Київ, 2014. 35 с.

9. Бутовський О. Д. Вибрані твори / упоряд.: В. В. Брага, М. Д. Зубалій. Друге видання, перероблене і допов. Київ: ВАТ «Поліграфкнига», 2007. 288 с.

10. Гриньова В.М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя: теоретичний та методичний аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. док. пед. наук: 13.00.01 «Теорія і методика професійної освіти» / В.М. Гриньова. – К., 2001. – 45 с.

11 Данилевич М. В. Професійна підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до рекреаційно-оздоровчої діяльності: теоретико-методичний аспект: монографія. Львів: Піраміда, 2018. 460 с.

12. Дибя Т. Г. Акмеологічні засади неперервної професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання: базові поняття. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2015. № 1-2 (42-42). С. 25–31.

13. Дослідження феномену культури з позиції діяльнісного підходу / Ю.В. Безрученков // Вісн. Луган. нац. ун-ту імені Т.Г. Шевченка: Педагогічної науки. – 2012. – №4 (239). – Ч.1. – С.60-67.

14. Зязюн І.А. Філософія сучасної професійної освіти // *Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи*. – К.: Віпол, 2002. – С. 11-57.

15. Іваній І. Компетентнісний підхід до професійної підготовки вчителя фізичної культури / Ігор Іваній // *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки*, 2013. – №1(21). – С.43-48.

16. Іваній І.В. Сутність професійно-педагогічної культури фахівця фізичного виховання та спорту / І.В. Іваній // *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журнал / голов. ред. А.А. Сбруєва*. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. – №1(45). – С.136-145.

17. Карпюк Р. П. Концептуальні засади сучасної парадигми якості вищої фізкультурної освіти. *Наук. часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2015. Вип. 3(2). С. 153-156.

18. Кириленко К.М. Інтеграційні процеси в сучасному природничо-науковому і науково-гуманітарному знанні та шляхи їх відображення у змісті університетської освіти / К.М. Кириленко // *Рідна школа*, № 4-5, 2014. – С.41-46.

19. Косяк В.А. Людина і її тілесність у різних формах культури: навчальний посібник / В.А. Косяк. – Суми: Університетська книга, 2010. – 318 с.

20. Клопов Р. В. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту із застосуванням інформаційних технологій: теорія і практика: монографія / за ред. С. О.Сисоевої. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2010. 386 с.

21. Кремень В. Г. Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін. *Український педагогічний журнал*. 2015. №1. С.8-15.

22. Маслюк Р. В. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури в системі «педагогічний коледж – педагогічний університет»: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань, 2015. 20 с.

23. Мединський С. В. Модель сучасного фахівця фізичної культури і спорту як основа його професійної підготовки у вищих навчальних закладах. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2010. № 6 (8). С. 340–347.

24. Міненюк А.О. Особливості професійної підготовки вчителя фізичної культури в контексті оздоровчого мислення / А.О. Міненюк // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. – 2008. – т.1. – С.142-147.

25. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз: монографія / В. П. Андрущенко, І. Я. Зязюн, В. Г. Кремень, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, С. О. Сисоева, Я. В. Цехмістер, О. В. Чалий / за ред. В. Г. Кременя. Київ: Наукова думка, 2003. 853 с.

26. Новицький Ю. В. Прояви особистості в формуванні компетентності майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і*

спорт): збірник наукових праць. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. Вип. 5 (30). С. 136–140.

27. Носко М. О., Давидова Д. А. Проблеми і шляхи підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури. *Вісник Чернігівського НПУ імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. Чернігів, 2012. Вип. 98. Т. 1. С. 184–187.

28. Огнев'юк В. О. Розвиток в університетській освіті акме-компетентнісного потенціалу майбутнього фахівця. *Акмеологія наука XXI століття: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 17-18 лютого 2011 р.)*. Київ, 2011. С. 6–9.

29. Онопрієнко О.В. Формування базових професійних компетентностей майбутнього вчителя фізичної культури у процесі вивчення фахових дисциплін: дис.... канд. пед. наук: 13.00.04 / Онопрієнко Олександр Васильович: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2010. – 264 с.

30. Пангелова Н. Є. Історія фізичної культури. Київ: Освіта України, 2010. 293 с.

31. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: навч.-метод. посіб. Київ: А.С. К. 2004. 56 с.

32. Радул В.В. Соціально-професійна зрілість / В.В. Радул. – Кіровоград: Імекс ЛТД, 2002. – 242 с.

33. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 168 с.

34. Рашкевич Ю.М. Побудова навчальних програм на основі компетентнісного підходу [Електронний ресурс] / Ю.М. Рашкевич. – Режим доступу: <http://kubg.edu.ua/rashkevych.pdf>

35. Сергієнко Л. П. Терміни і поняття у фізичній культурі: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 264 с.

36. Солдатенко М. М. Розвиток педагогічної майстерності: аспект самоосвіти: навч.-метод. посіб. Київ: Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, 2010. 80 с.

37. Стрельников В. Ю. Концепція проектування професійно-педагогічної підготовки фахівця в галузі фізичного виховання і спорту. Взаємодія духовного й фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості. Збірник статей за матеріалами VIII Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Слов'янськ–Краматорськ, 25–26 березня 2021 р.); за ред. проф. В.М. Пристинського, Т.М. Пристинської. Слов'янськ, 2021. 490 с. С. 415–420.

38. Сутула В.О. Системоутворювальна функція фізичної культури / В.О. Сутула // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2014. – №1(39). – С. 118-121.

39. Тимошенко Ю. Становлення системи підготовки педагогічних кадрів у сфері фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*: збірник наукових праць. 2011. № 2 (14). С. 8–16.

40. Хоменко П.В. Природничонаукова підготовка фахівця фізичної культури: [монографія] / П.В. Хоменко. – Полтава: ПНПУ ім. В.Г. Короленка, 2012. – 380 с.

41. Шевчик Л.О. Окремі аспекти формування педагогічної культури в контексті сучасної біологічної освіти / Л.О. Шевчик // Педагогіка і психологія. Вісник АПН України. – К.: Педагогічна преса. – 2010. – № 9. – С.24-33.

42. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б.М. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – Ч.2. – 248 с.

Додаткові:

1. Voinar I. Problems and Tendencies of professionals Education in Physical Culture area. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 2011, Vol. 17(1), pp. 44- 50. doi: 10.1080/17398872.2010.544902.

2. Hrynchenko I. B. The descriptive analysis of professional training teachers-to-be in physical education and sport in Europe and Ukraine. *Turystyka, Sport i Zdrowie*. 2013. № 3. URL: www.tsz.po.opole.

3. Ivani I. Approaches of the professional-pedagogical culture to from students of physical culture specialities during the process of professional training. *Journal of Physical Education and Sport*, 2016. No.16 (2), Art 28, P. 640-643. <https://efsupit.ro/images/stories/nr1.2016/Art%20102.pdf>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Навчальні аудиторії, які обладнанні для проведення лекційних і семінарських занять;

2. Аудіовізуальні, технічні і комп'ютерні засоби навчання: комп'ютери, оснащенні програмними пакетами: SPSSfor Windows (Statistical Packagefor Social Sciences) – пакет програм комп'ютерної обробки первинної психологічної інформації; Excelfor Windows – пакет програм для створення статистичних таблиць, діаграм, графіків, обробки первинної інформації методом середніх величин; Wordfor Windows – пакет програм для текстового форматування й ілюстрування звітів за підсумками проведених психологічних досліджень; мультимедійний проект, екран.

3. Презентації лекцій в Powerpoint.